

**Дослідження до екстемпорального виготовлення
гомеопатичних лікарських засобів в умовах аптек**

Толочко В.М., Вакуленко Д.В.

Кафедра управління та економіки фармації

Інститут підвищення кваліфікації спеціалістів фармації

Національний фармацевтичний університет

м. Харків, Україна

uef-ipksf@mail.ru

В Україні станом на 15.10.2015 в Державному реєстрі України внесено 12343 ЛЗ, з них вітчизняні - 3686, іноземні - 8657. Дослідження складу реєстру показали, що готових гомеопатичних ЛЗ (ГоЛЗ) понад 202, що становить 1,6% від загальної кількості зареєстрованих ЛЗ. Також, особливо, привертає увагу ГоЛЗ вітчизняного виробництва, які становлять лише 12,38% від зареєстрованих. Компенсувати недостатню кількість цих ГоЛЗ можливо за допомогою їх екстемпорального виготовлення в умовах аптек.

Естемпоральне виготовлення ГоЛЗ посідає велике значення у забезпеченні населення шляхом належного надання гомеопатичної допомоги. Проте це направлення не досліджувалось з огляду підходів саме організації виготовлення ГоЛЗ в цих аптеках. Оскільки, аптеки, які поставили за мету організувати виготовлення ГоЛЗ, на сьогоднішній день мають ряд проблем. Серед них головною є відсутність наукової інформації про вирішення проблемних питань. Все це зумовило мету наших досліджень.

Нами було встановлено, що загалом виробничий процес полягає у виготовленні внутрішньоаптечної заготовки (80%) та ГоЛЗ екстемпорального виготовлення за індивідуальними рецептами лікарів (20 %). Кожний з цих процесів складається з певних виробничих операцій з урахування специфіки виготовлення лікарської форми (таб.).

Таблиця

Співвідношення виготовлення ГоЛЗ в умовах аптек за лікарськими формами

Лікарські форми	Спеціалізовані гомеопатичні аптеки (%)	Гомеопатичні відділи при аптеках загального профілю (%)	Середні значення (%)
Тверді	61,74	81,96	71,85
Рідкі	19,41	11,19	15,30
М'які	18,85	6,85	12,85
Разом	100,00	100,00	100,00

Тому, в наших дослідження для удосконалення організації виготовлення ГолЗ нами вивчаються виробничі операції за лікарськими формами. Досліджуються три основні виробничі етапи: підготовчий, основний і завершальний, кожний з яких складається з елементів технологічних операцій. Завдяки таким методам дослідження, як хронометраж та фотографія робочого дня нами розробляються нормативи часу на виготовлення: ГолЗ за індивідуальними прописами в умовах аптек (гомеопатичних крупок, гомеопатичних порошкових розтирань, рідких ГолЗ, м'яких ГолЗ, гомеопатичних супозиторіїв); внутрішньоаптечних заготовок (гомеопатичних базисних препаратів, гомеопатичних розведень (дилюцій).

Отримані результати досліджень будуть покладені в основу наукових рекомендацій зі стандартизації виробничих процесів екстемпорального виготовлення ГолЗ в умовах аптек.